

1. GROEP 1:

● Wat heb ik nodig om duurzamer te eten

- fair trade voor lokale / Belgische producten in supermarkten
- goede betrouwbare informatie
- diepvriezergebruik afstellen op groententeelt
- duurzaam eten op werk! Cafetaria's
- (horeca moet recyclen)
- composteren in de stad
- verpakking verminderen
- creatief zijn
- makkelijk, goed ingerichte keuken = belangrijk
- eigen groenten kweken
- beschikbaarheid/ dichtbij huis van biologische/ lokale groenten.
- Aanbod lokale/ belgische producten bij de biologische producten/winkels
- seizoensgebonden eten (moeilijker in winter (febr/maart))

● wat kan mijn organisatie doen:

- Oivo: 'winkelacties': zijn op alle producten herkomst aanwezig? Wetgeving naleven
- lokaal en biologisch en fair trade samen onder 1 dak brengen = duurzame producten (groter aanbod voor consumenten)

2. GROEP 2

● Wat heb ik nodig om duurzamer te eten

- bakfiets
- tegenspraken oplossen (fiets versus herbruikte drankverpakkingen/ vers versus 1 keer boodschappen in de week)
- tijd
- informatie (waar en wat is beter)
- geld
- meer tuinieren in stad (kennis/ informatie)
- gewoonten veranderen
- geen plakkers op fruit

● wat kan mijn organisatie doen:

- IGEMO: mensen van alle lagen van de bevolking sensibiliseren. Transparente info! Vb powerpoint van Igemo voor KAV, KWB- afdelingen. Juiste methodiek vinden voor jan modaal? Info end an de volgende stap. Hoe doorbereken we de 'we kunnen er toch niet aan veranderen'-houding. Jong beginnen! Via onderwijs? Gezin? Vak levenskunst
- Gezinbond: op andere organisaties beroep doen, netwerking, discussie
- Media: programma starten? Kijkcijfers? Spelprogramma. Misvattingen tegen spreken. BV's? Media benaderen vanuit hun visie. Duurzame voeding via hen in the picture!

3. GROEP 3

● Wat heb ik nodig om duurzamer te eten

- Beschikbaarheid: van de producten (in de buurt, betaalbaar, samkelijk, makkelijk)
- positivisme
- beeldvorming rond milieu (vb rond kosten)
- tijd – stilstaan (organisatie voor aandacht)
- informatie (etiket) Ook eenduidig vb scharreleieren
- duidelijke modellen (vb ladder van lansing – afval), ook voor voeding vb seizoenskalender
- samenwerking/ omgeving (community) vb voedselteams

- moed om nieuwe dingen te proberen / proeven
- geïntegreerde aanpak: milieu en gezondheid (vb ook in MOS)
- **wat kan mijn organisatie doen:**
 - Vorming plus: mensen samenbrengen, informeren en vormen (vb bio gezonder?), actiegericht/ kleine groepen, intern op organisatie voorbeeldfunctie (transport, voeding en drank, verpakking)
 - Groen: prijszetting beïnvloeden (taksen of boni : politiek), aanbod verzorgen/ vergroten, lange termijnvisie, wetgeving/ reglementering bedrijven
 - Leefmilieu Brussel: voedselmarkten, duurzame kantine, brochures, studie naar impact (label), sensibiliseren, proef Brussel: slow food menu's
 - Eva: sensibiliseren, aanbod vergroten, samenwerken

4. GROEP 4

- **Wat heb ik nodig om duurzamer te eten:**
 - goede infrastructuur (beschikbaarheid dicht bij huis)
 - ondubbelzinnige informatie (en ondubbelzinnige producten vb bio verpakt in plastic)
 - Voordelen van duurzame voeding inzien!
 - Netwerk van gelijkgezinden
 - een goede fysieke conditie (om afstanden duurzaam af te leggen naar bioshop :-)
 - diversiteit
 - geld (of internalisering van de externaliteiten) of biovoeding goedkoper of gangbare voeding/ vlees duurder
 - open geest
 - experimenteer zin
 - goede recepten/ creativiteit
 - tijd
 - doorzettingsvermogen
 - economische belangen (grote taak weggelegd voor overheid en bedrijven vb producten anders, minder verpakken)
-
- **wat kan mijn organisatie doen:**
 - informatie (wat wenst de klant, vb op elk etiket milieuimpact)
 - sensibiliseren: via organisaties :
 - laagdrempelig (1ste stap laten zetten vb donderdag veggiedag)
 - in bedrijfsrestaurant (kantine) niet altijd voorhanden
 - link gezondheid / milieu
 - stap voor stap elk aspect aan te pakken

5. GROEP 5

- **Wat heb ik nodig om duurzamer te eten**
 - beschikbaarheid in 1 winkelpunt
 - toegankelijkheid van winkels
 - milieu-impact verwerkingsbedrijven (water energie) : ketenbenadering stimuleren voor meer duurzame producten, niet enkel niche producten
 - smaakverschil
 - prijsaspect
 - informatierol van middenveldorganisaties (publicaties)
 - productinformatie
- **wat kan mijn organisatie doen**

6. GROEP 6

- **Wat heb ik nodig om duurzamer te eten**
 - beter aanbod
 - meer informatie, via media en tv vb voetafdruk per product
 - betere presentatie in de winkel (groeperen versus tussen conventionele producten)
 - minder verpakking of bio plastics
 - goedkopere bioproducten (meer geld, minder BTW)
 - meer bio supermarkten
 - biolabels zijn niet duidelijk

- consuminderen
- tijd
- grote tuin
- recepten – seizoensgroenten
- structurele economische veranderingen
- educatie / school
- eten op school (grootkeuken)
- aantal zaken hergebruiken/ recycleren
- grotere verpakkingen kopen (minder afvel, meer verbruiken?)
- **wat kan mijn organisatie doen**
 - VELT:
 - leden opleiden eigen voeding kweken
 - bio volkstuintjes
 - seizoenskalender
 - boek ecologische moestuin + ecologische voeding
 - Velt-label
 - affiche campagne sensibiliseren
 - info avondnen
 - ecosmos
 - LNE:
 - ecocampus
 - tentoonstelling
 - recepten brochure
 - secundair onderwijs:
 - eco-voetadruk bepalen
 - projectwerk
 - leerlingen parlement

7. GROEP 7

- **Wat heb ik nodig om duurzamer te eten**
 - Verhaal achter het produkt
 - bereikbaarheid van duurzame produkten (voldoende aanbod) + zichtbaarheid
 - gebruiksmakkelijk maken
 - transparante informatie (ook op verpakkingen) : Kennis
 - teveel misleiding, overvloed aan labels
 - overheidsregulatie: niet duurzame producten verbieden vb bijna uitgestorven vis
 - voedselam in de buurt
- **wat kan mijn organisatie doen**
 - aanbod verzorgen (distributie, producenten)
 - band producent- consument versterken
 - informatie geven: laagdrempelig: ook aan degene die nog helemaal niet openstaan voor de ideeën
 - overheid onder druk zetten

8. GROEP 8:

- **Wat heb ik nodig om duurzamer te eten**
 - ik moet wij zijn
 - overheidsgeld voor betere informatie verspreiding via media (vb spots VRT en niet spotjes zoals Certus, Meritus,.. vleesconsumptie) Correcte voorlichting (aandacht voor niet gangbare voedsingsijze)
 - er is een verschil tussen "je bent wat je eet" en "je bent wat je verteert" cf voedselverspilling : meer bewust zijn met wat je eet – discrepanties tussen wat je eet en wat je nodig hebt
 - een beter aanbod van vegetarische producten (niet allen in winkels en supermarkten maar ook op restaurant en op het werk) vb niet de klassieke groentenburger of vleesvervangende burger
 - andere bereidingstechnieken, rauw eten, zo weinig mogelijk bereid
 - groter aanbod van biologische producten nodig (groeter productei van Vlaamse bio producten nodig)
 - een duurzame economie gebaseerd op duurzame waarden, duurzame levensstijl

- **wat kan mijn organisatie doen**
 - studiedienst: meerfocus op onderzoek van duurzame landbouw, vegetarisme
 - Velt cf opentuidagen: ecologische groententuin, producten uit de tuin aanbieden
 - Vlaamse overheid: beter aanbod van duurzame voeding (vegetarisch ...) in de eigen resto's (dagvers maken en dan ook de mogelijkheid om mee te nemen naar huis = afvalbeperking)
 - Universiteiten:
 - beter aanbod in Alma (1 vegetarische maaltijd tov 5 vleesmaaltijden), meer aandacht voor bio, rauwkost,
 - voedselteams voor studenten (vb maandag afhalen slachts voor 5 dagen ipv vrijdag voor 7 dagen)
 - Volkstuinen voor studenten, ecologische moestuin, directe betrokkenheid bij het product
 - De fair trade van bij ons moet meer kansen krijgen (te veel subsidies naar gangbare landbouw, meer ondersteuning voor duurzame landbouw van bij ons)

9. GROEP 9:

- **Wat heb ik nodig om duurzamer te eten:**
 - budget
 - minder vleesconsumptiegezinsvoorkeuren
 - minder diepvriezen
 - beschikbaarheid
 - prioriteit, tijd
 - informatie
 - intrinsieke motivatie
 - continue kritische geest
 - technieken voor bewaring en koken
 - ingesteldheid
 -
- **wat kan mijn organisatie doen**
 - petjes thuis laten
 - donderdag veggiedag in onze organisaties
 - concepten voor 'leken'
 - uitnodigende campagnes versus belerende campagnes: vb change the food= hip bij jongeren vb ook ecologische voetafdruk, hiermee grootouders betrekken?;
 - tentoonstelling, daguitstappen
 - integreren in kooklessen, KAV, KWB
 - SAMENWERKING

10. Verslag voorstellingsronde

Wat staat op de flappen:

Meer samenwerking tussen organisaties

De Ecologische Voetafdruk is hip bij jongeren, op scholen. We zijn op zoek naar uitnodigende campagnes.

Het gaat niet om het zoeken naar het ideale product, want vaak is het niet zwart-wit. Fair Trade is goed voor de boeren, maar scoort niet goed naar voedselkilometers. Waarom niet de duurzame producten samenbrengen onder 1 punt: fair trade, lokale producten, etc.

Er wordt gezegd dat herkomstaanduiding niet altijd duidelijk is in de supermarkten, maar waarom hen er niet over aanspreken?

Wat is er nodig? Een voedselcrisis. Daardoor zullen mensen anders aankopen.

Het is niet gemakkelijk om een goede methodiek te vinden om Jan Modaal aan te spreken over duurzame voeding. Een deel van de bevolking is wel gevoelig maar vindt dan niet altijd de correcte informatie. We vinden dat meer netwerking tussen organisaties nodig is om info op elkaar af te stemmen.

Voedsel en milieu, het heeft vaak een negatieve connotatie. Het is belangrijk om het om te zetten naar een

positieve connotatie. Bijvoorbeeld ook naar budget. Het is niet per se zo dat als je duurzamer consumeert op vlak van voeding, dat het duurder is, omdat je bepaalde posten gaat schrappen.

Er is een verandering van economie nodig. Het zou niet mogen zijn dat boontjes uit Kenia goedkoper zijn dan boontjes uit België. De externe kosten moeten geïnternaliseerd worden in de prijs.

Duurzaamheid zou meer in the picture moeten komen. Conform het effect van Justine Henin en Kim Clijsters op de tennis: er was opeens een 'boom' van jonge tennisspelers.